

الله
يَعْلَمُ
مَا يَصْنَعُ
كُلُّ مُسْلِمٍ

عنوان مقاله

تأثیر حجاب بر سلامت جامعه

طاهره بهبهانی

پایه سوم-مدرسه علمیه حضرت رقیه (سلام الله علیها) برازجان

حجاب به معنا پوشش بیرونی و عفاف به معنا پوشش درونی، این دو عامل باعث سلامت جامعه است و در صورت نبود این دو موجب به وجود آمدن مشکلات و اثرات مخرب زیادی در جامعه خواهد شد. حجاب به عنوان یک خواسته فطری است که محدود به اسلام نیست. خالق بشر که بر تمای اسرار و رموز آفرینش، عالم خبیر است، زیبایی، امنیت، رشد و تعالی انسان‌ها به خصوص زن را در عفاف و حجاب دانسته است، آیات نورانی قرآن کریم ضرورت این حکم الهی را به نحو مطلوب تبیین کرده است، مسأله حجاب که یک دستور دینی است از مسائل مهم جامعه ماست و با بسیاری از مسائل پیوند خورده و دارای ابعاد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است. این مسأله از آن جهت که خطابش با زنان است، به نیمی از جمعیت جامعه مربوط است و از آن جهت که در تنظیم روابط زن و مرد نقش دارد، به همه افراد جامعه مربوط می‌شود رعایت حجاب نه تنها برای خود زن ارزش آفرین است، بلکه باعث حفظ ارزش‌های انسانی، جامعه، مبارزه با تهاجم فرهنگی غرب، کاهش چشمگیر مفاسد فردی و اجتماعی، آرامش و پایداری نهاد مقدس خانواده و استیفاده نیروی کار در سطح جامعه... است. از آن جا که این موضوع نقش بارزی در کاهش آسیب اجتماعی دارد سعی شده با رویکرد به جایگاه نهاد خانواده نقش آن در پایداری اجتماع ارائه گردد.

واژگان کلیدی: حجاب، عفاف، آرامش، آسیب اجتماعی، سلامت، خانواده.

از آفرینش انسان سالیانی بی شمار گذشته و از هبوط آدم و حوا و ورود آنان به زمین و انتخاب پوششی که بدن هایشان را بپوشاند نیز سالیانی - آن هنوز به شمارش نیامده - می گذرد . قصه‌ی حجاب پوشش با داستان خلقت انسان که ابتدا لباس بهشتی داشت و پس از هبوط از بهشت به برگ درختان پناه آورد و با پوشیدن این نیاز فطری خویش را برآورده ساخت ، پیوندی ناگستینی دارد . ظهور ادیان الهی و تشریح حکم حجاب نیز برای این نیاز فطری ، چهارچوب مشخص کرد و محدوده‌ی ارتباط با محروم و نامحرم و مرزها را تبیین نمود .

خداآنده متعال دین مقدس اسلام را برای سعادت و خوشبختی انسان‌ها نازل فرموده و عفت پاکدامنی را با آفرینش زن به هم آمیخته و با آفرینش او صلاح و خیر جامعه را در نظر گرفته و طبعاً بر او سهم به سزاوی مقرر فرموده بلکه گاهی به او نظر ویژه‌ای عنایت کرده و قوانین مخصوصی برایشان وضع نموده و یک سوره خاصی را به نام سوره نساء در قرآن کریم نازل فرموده است .

در واقع حجاب و پوشش برای عموم جوامع به ویژه جامعه اسلامی می‌تواند از ابعاد گوناگون مورد توجه و بررسی قرار گیرد ؛ در این میان ، نتایج و آثار حجاب در ابعاد فردی و اجتماعی ، چنان است حجم گسترده‌ای از گفتگوهای علمی را به خود اختصاص داده است . با مراعات پوششی مناسب از سوی مردان و زنان ، تحریکات جنسی و شهوانی کاهش می‌یابد و در نتیجه ، انحرافات اجتماعی ناشی از آن نیز کاستی خواهد گرفت ؛ ضمن آن که مزاحمت‌ها و آزارهای جنسی نسبت به زنان تنزل یافته ، زن از شیع وارگی و ابزارگونگی در تبلیغات تجاری و از شکار گناه‌های شکارچیان طمع ورز رهایی می‌یابد ؛ اجتماع استوار خواهد گشت و فضای عمومی جامعه عاری از جلب نظرهای جنسی و هرز رفتن انرژی‌ها در این مسیر خواهد شد .

مع الاسف طی سال های اخیر ، خودتی ها نیز که باید پرچم دار ترویج حجاب و عفاف و فرهنگ دینی باشند روی این موضوع حساسیت لازم را نداشته اند و به همین دلیل ، نه دیروز که تساهل و تسامع حاکم بود به این امر احترام داشند ، و نه امروز که شعار آن اصول گرایی است توجه لازم به آن دیده می شود ، و جامعه به حال خود رها شده و هر روز بدتر از گذشته شاهد بحران های اخلاقی ، خانوادگی ، فساد ، شیوع منکرات ، از جمله کشف حجاب نوین با نام حجاب اسلامی در بخش اسلامی در بخشی از جامعه هستیم ! فضای اجتماعی پارک ها ، بازارها و خیابان ها ، اماکن ورزشی و کوهنوردی و اسکی بازی ، بانک ها ، شرکت ها ، بیمارستان ها ادارات ، سینماها و فضاهای فرهنگی و هنری و سینمایی و حتی برخی سفرهای زیارتی سیاحتی ، اردوهای دانشجویی و دانشگاه ها ، مجلات رنگی مزین به تصاویر زنان خالص ، شاهد نوعی اباھیگری و ناہنجاری است که باید از گسترش و آینده آن هراسید ، و با این که مسئولین به این موارد اعتراف دارند ، در عرصه عمل اراده جدی و برنامه ای برای مقابله با این موج خانمان برانداز ندارند .

از سوی دیگر ، اگر ما می خواهیم به دیگر مسلمانان و کشورهای جهان الگو ارائه کنیم و فرهنگ اسلامی را صادر نماییم ، راه و روش آن این نیست . شایان تأکید است که پیشرفت های علمی و فنی هر چند لازم و قابل ستایش و مایه افتخار کشور است ، اما این ها نمی توانند چالش های فرهنگی و اخلاقی را جبران کند ؟ چه بسیاری از کشورها از ما پیشرفتی ترند اما با معضلات اخلاقی و اجتماعی ویرانگر دست و پنجه نرم می کنند و به همین دلیل ، مسئله سازندگی و رشد اقتصادی و فناوری نباید ما را از مسئولیت های فرهنگی و حراست از اخلاق و فضایل انسانی غافل کند .

عضو کارآمد و مفیدی برای آینده نخواهد شد جز افراد انگشت شماری که از هوش و استعداد فوق العاده برخوردارند روی هم رفته در نتیجه هم خانواده و هم جامعه ضرر کرده است.

در آخر هر چیز که دامنه فساد جنسی را در جوامع انسانی گستردۀ سازد تهدیدی برای امنیت جامعه‌ها محسوب می‌شود و پی‌آمدهای آن را هر گونه حساب کنیم به زیان جامعه است.

جامعه‌شناسان و متفکرین جهان درباره علل مسئله افزایش طلاق دست به یک سلسله تحقیقات ارزشمندی زده‌اند:

۱ - هر انسان منصفی - اعم از دینی و غیر دینی - به نتیجه می‌رسد که: آزادی زنان و شرکت نمودنشان در جمیع آن‌ها با خودآرایی و پوشیدن لباس‌های نازک و پر تحرک، و نبودن حریم میان زن و مرد در محیط کار، و معاشرت‌های بی قید و شرط که مرد به آسانی بتواند از زن بهره کسی لمسی، بصری و سمعی بنماید دیگر برای حفظ حریم عفت و پاکدامنی چه باقی می‌ماند و چه انتظاری می‌توان داشت؟

به گونه‌ای که به جای تحکیم روابط خانوادگی و بالا رفتن مهر و محبت، هر روز مهر و الفت کاهش و رو به سقوط رود، تنها آن‌جا که موجبات جدایی و بی‌رغبتی مرد به همسرش و بالعکس فراهم گردد و خیلی آسان روابط زن و شوهری از هم گسیخته و منجر به طلاق گردد و همین سهل انگاری‌ها و روابط نامشروع و اختلاط زن و مرد از جمله عواملی است که: علاقه جوانان را به ازدواج کاهش می‌دهد. فراموش نکنیم هرگاه جوانان آزادانه با زن‌ها معاشرت کنند، و با یکدیگر در مجتمع عمومی در کنسرت‌ها و سینما و غیره بدون مانع گفتگو و عیش و نوش بپردازنند و بتوانند غریزه و تمایلات جوانی را لز این راه ارضاء کنند، هرگز رضایت نمی‌دهند خود را در چارچوب قانون ازدواج مفید کنند و آزادی خود را از دست بدھند. گواه زنده این مدعای: اگر

به آمار ازدواج در آمریکا و اروپا سری بزنید ، روشن می گردد . به گونه ای دچار کاهش و شکست شده که پیامد آن چه وقایع هولناکی به وجود آورده است و آثار زیان بار و خانمان سوز آن به کشورهای اسلامی نیز سرایت کرده است . (محسنی گرگانی ، ۱۳۸۰ ، ص ص ۲۲۷-۲۳۱)

نتیجه گیری :

یکی از راه های تهاجم فرهنگی این است که سعی کنند جوان های مؤمن را از پایبندی متعصبانه به ایمان که حافظ تمدن اسلامی است منصرف کند مثل همان کاری که قرن های گذشته دارند سعی کردند ، جوان ها را غرق در فساد و شهوت رانی و می گساری کردند . در حال حاضر این کارها دارد انجام می گیرد دشمن در تهاجم فرهنگی کاری می کند که هم دنیای مسلمان ها را ویران و بی آبرو نماید و هم معنویت دینی آن ها را ببرد به تعبیر زیبای مقام معظم رهبری اول مردم را خواب می کند ، و بعد همه چیز آن ها را می برد .

با رعایت حجاب و عفاف از طرف مردان و زنان (به ویژه بانوان در زمینه حفظ حجاب) جامعه از بسیاری از فطرت حفظ خواهد شد و مهم تر از همه این که با حفظ حجاب کیان خانواده که اصلی ترین نهاد اجتماع است در معرض خطر قرار می گیرد . برای رسیدن به این منظور باید فرهنگ حجاب در جامعه گسترش پیدا کند ، و در این امر دولت ، خود مردم ، رسانه های گروهی می توانند نقش مؤثری بر ترویج حجاب داشته باشند ، که در صورت تحقق این موضوع جامعه از فطرات حفظ و آسیب های اجتماعی کاهش می یابد .

با نگاهی دقیق به وضع عمومی جامعه می توان دریافت که اوضاع و احوال فرهنگی کنونی ما بسیار کمرنگ و رو به انحطاط است و با ارش های مقدس اسلامی فاصله‌ی زیاد دارد . به امید آن که مسئولین و مقامات اجرای حریم مقدس حکومت اسلامی را حفظ کنند .

*قرآن کریم

* نهج البلاغه

- ۱) ابن منظور، محمدبن مکرم ، لسان العرب ، بیروت ، دارالفکر للطبعه والنشر و التوزيع- دار صادر.
- ۲) اکبری، محمود ، ۱۳۸۳ ه ش ، مروارید عفاف ، چاپ اول ، قم ، ظفر.
- ۳) بنیانیان ، حسن ، ۱۳۸۹ ه ش ، پوشش اسلامی ، چاپ اول ، تهران ، مهر .
- ۴) جوادی آملی ، عبدالله ، ۱۳۸۱ ه ش ، زن در آینه جلال و جمال ، چاپ ششم ، قم ، اسراء .
- ۵) حداد عادل ، غلامعلی ، ۱۳۷۴ ه ش ، فرهنگ برهنگی و برهنگی فرهنگی ، تهران ، سروش.
- ۶) حرعاملی ، محمدبن الحسن ، وسائل الشیعه ، بیروت ، داراحیاءالتراث العربی ، بی تا .
- ۷) حق شناس ، جعفر ، ۱۳۸۷ ه ش ، نظام اسلامی و مساله حجاب ، چاپ اول ، قم ، خاتم الانبیاء.
- ۸) خامنه‌ای ، علی ، ۱۳۸۹ ه ش ، اجوبه الاستفتائات ، چاپ دهم ، تهران ، پیام عدالت .
- ۹) راغب اصفهانی ، حسین ، مفردات الفاظ قران ، سید غلامرضا خسروی حسینی ، تهران ، رضوی ۱۳۷۴ ه ش .
- ۱۰) رهبر، محمد تقی ، ۱۳۹۰ ه ش ، ماجراي حجاب و عفاف ، چاپ اول ، تهران ، صدرای.
- ۱۱) طوسی ، ابو جعفر محمدبن الحسن ، التبیان فی تفسیر القرآن ، ۱۰ جلد ، چاپ دوم : بیروت ، داراحیاء التراث العربی ، بی تا .
- ۱۲) طبیی ، ناهید ، ۱۳۸۶ ه ش ، عطر عفاف ، چاپ اول ، تهران ، گلبرگ .

- ۱۳) فراهیدی ، خلیل بن احمد ، ۱۴۱۰ ه ق ، العین ، چاپ دوم ، قم هجرت .
- ۱۴) کارل ، الکیس ، ۱۳۸۴ ه ش ، انسان موجودی ناشناخته ، شکیباپور ، چاپ دوم ، تهران ، دنیای کتاب .
- ۱۵) محسنی گرگانی ، احمد ، ۱۳۸۰ ه ش ، زیباترین الگوی پوشش در اسلام ، چاپ اول ، اراک،مرکز مدیریت دولتی.
- ۱۶) مطهری ، مرتضی ، ۱۳۷۹ ه ش ، مسئله حجاب ، چاپ نود و سه ، تهران ، صدر.
- ۱۷) موسوی خمینی ، روح الله ، ۱۳۶۹ ه ش ، صحیفه نور ، چاپ اول ، تهران ، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی .
- ۱۸) میرخلف زاده ، ۱۳۷۹ ه ش ، داستان هایی از پوشش و حجاب ، چاپ اول ، قم ، مهدی یار.
- ۱۹) وحیدی ، محمد، ۱۳۸۸ ه ش ، احکام خانواده ، چاپ سوم ، تهران ، مهر .